NORDLAKS HAVBRUK AS
BOKS 224
N-8455 STOKMARKNES

Nordland fylkeskommune
Prinsens gate 100
8048 Bodø
post@nfk.no

10.07.2023

Akvakulturlokalitet 29096 Grøttøy i Hadsel kommune – søknad om endring av areal og biomasse

Nordlaks Oppdrett AS eier og drifter lokaliteten 29096 Grøttøy i Hadsel kommune, og søker med dette om å endre lokalitetens areal og biomasse (MTB). Arealet ønskes endret i samsvar med vedlagte kartskisser, og ligger i et område som i gjeldende kommuneplan er avsatt til akvakulturformål (VA) og hensynssone (VKA). Lokaliteten har i dag en MTB på 3120 tonn. Denne søkes økt med 1580 tonn, til totalt 4700 tonn.

Nordlaks Oppdrett AS (Nordlaks) inngår i Nordlaks-konsernet og vår hovedvirksomhet er produksjon og foredling av laks. Vi er vertikalintegrert med hele verdikjeden fra stamfisk og rogn til slakteri og salg. Selskapet har aktivitet i tilsammen 12 kommuner i nordre Nordland og Sør- og Midt-Troms. I 2022 ble det slaktet ca 50.000 tonn hel fisk fra egen produksjon ved vårt slakteri i Hadsel kommune. Inkludert slakting for andre oppdrettere ble det i fjor slaktet totalt ca 76.000 tonn. Produksjonen gir grunnlag for slakteri, filetfabrikk, fryseri og en bioteknisk fabrikk med produksjon av marine oljer og proteinkonsentrat. Det er også etablert en kassefabrikk i tilknytning til slakteriet og filetfabrikken. Konsernet har i dag ca 590 fast ansatte og sysselsetter totalt ca 820 personer.

For å sikre at Nordlaks produserer mat på en bærekraftig måte så er en viktig strategi for oss å kontinuerlig arbeide for å forbedre både fiskevelferds- og miljømessige produksjonsbetingelser, samt å identifisere lokaliteter som har potansiale for en mer effektiv bruk. Grøttøy er en lokalitet som vi mener at vi med noen endringer både kan forbedre og utnytte endra bedre. Grøttøy ligger ytterst i Sløverfjorden, i den sørvestlige delen av Hadselfjorden, mellom Grøttøya og Kalvøya. Lokaliteten har

vært i drift siden 2008 med en akvakulturtillatelse fra Nordland fylkeskommune på 3120 tonn MTB. Nordlaks har dermed lang erfaring med drift på lokaliteten. Lokaliteten har gitt gode produksjonsresultater med dagens tillatelse, og lokaliteten har restituert bra i brakkleeggingen mellom generasjonene. For dagens anleggsplassering har B-undersøkelsene gitt lokalitetstilstand 1 på høyeste belastning på de to siste generasjonene. Imidlertid ser vi at dagens konfigurasjon av anlegget ikke er optimal siden anlegget i stor grad er orientert langs med hovedstrømsretningen. Strømforholdene har stor betydning for fiskevelferd, og dermed også fiskehelse, samt påvirkningen på resipienten. Vi vurderer at en endring av anleggets orientering vil gi enda bedre forhold for både fisken og bunnmiljøet.

Sjøbunnen rundt det planlagte anlegget er relativt jevnt og flatt, med dybder som varierer fra i ca 40 m dyp til i underkant av 60 m. Øst for lokaliteten er det et større dypområde som er avgrenset av en terskel ut mot Hadselfjorden. Det gamle anlegget ligger med en øst-vest orientering, og består av et stigeanlegg med seks bur der det er plass til totalt 12 merder med 100 m omkrets. Det gamle anleggets areal er 490 m x 40 m.

Den planlagte nye anleggskonfigurasjonen består av et konvensjonelt todelt anlegg (åpent anlegg i sjø), en vestlig og en østlig del, der merdrekkene skråstilles mot hovedstrømsretningen (se vedlagte anleggstegninger og kart). Det nye anlegget vil få plass til 10 merder med 100 m omkrets i hver del (totalt 20 merder), eller alternativt 5 merder med 130 m omkrets i hver del (totalt 10 merder). Hver del vil være 356 x 45 m. Notdybde vil være 40 m. Både den vestlige og østlige delen av anlegget vil ligge tilnærmet på tvers av hovedstrømsretning for spredningsstrøm. Strømmålingene som er utført ved begge anleggsdelene viser meget god strøm i hele vannsøylen; gjennomsnittlig vannutskiftningsstrøm er målt til 6,9 cm/s og 7,6 cm/s og spredningsstrøm til 6,2 cm/s og 6,7 cm/s. Med den omsøkte endringen vil det i mindre grad bli strømskygge mellom merdene. Strømforholdene på lokaliteten vil dermed utnyttes bedre. Lokaliteten er velegnet for en slik konfigurasjon og den nye plasseringen vil gi en bedre restitusjonsevne både underveis i produksjonen og mellom generasjonene. Et noe større anleggsareal vil også øke fleksibiliteten i driften.

For å få en enda bedre forståelse av effektene av arealendringen, og om den vil gi ønsket resultat, er det brukt et modelleringsverktøy med en kombinert strøm- og sedimenteringsmodell (Akvaplan-niva, 2022). Forskning har de siste årene gjort det mulig å i større grad forstå både sirkulasjon og strømforhold ved å bruke modeller. En strømmodell sammen med en sedimenteringsmodell beregner hvordan oppdrettsproduksjonen påvirker bunnforholdene ved lokaliteten og gir en indikasjon på lokalitetens bæreevne. Resultater fra B-undersøkelser, der bunnen under anlegget undersøkes med grabbprøver ved maks biomasse, kan brukes som et referansepunkt mot beregnet karbonmengde i modellen.

NORDLAKS HAVBRUK AS
BOKS 224
N-8455 STOKMARKNES

Modelleringen på Grøttøy sammenligner strømforhold og bæreevne på ny og gammel anleggsplassering. Modelleringen viser, i likhet med de faktiske strømmålingene som er utført, at den nye plasseringen er mer gunstig med tanke på bunnstrømstyrke. Sedimenteringsmodellen simulerte deretter spredning og deponering av organisk materiale i form av organisk karbon fra merdene (fekalier fra fisken og fôrspill) for gammel og ny anleggsplassering. Modelleringen ble gjort med utgangspunkt i måneden med høyest utfôring i en tidligere generasjon med fisk. Totalt fôrforbruk var da ca 4900 tonn, og måned med høyest utforing var august med 396 tonn. Modelleringen viser at i dette tilfellet var maksimalverdien for belastningstrykket (karbonavtrykket) ved dagens plassering 1,66 kg/m²/måned, og at belastningen var høyest i den vestlige delen av anlegget, med også noe belastning mot den østlige delen. Dette resultatet samsvarer med resultatene som er dokumentert i den regelmessige B-undersøkelsen. For å få en indikasjon på bæreevnen til den planlagte nye anleggsplasseringen ble det også gjort en sedimenterings-modellering for denne konfigurasjonen. Modelleringen viser et karbonavtrykk på 0,64 kg/m^2/måned på ny plassering. Modellen viser at den planlagte endringen vil føre til at maks verdi for karbonmengden på havbunnen synker fra 1,66 til 0,64 kg/m²/måned, som er en reduksjon på over 60% i forhold til dagens plassering.

Modelleringen indikerer at ny anleggsplassering vil gi en økt bæreevne for lokaliteten. Den nye plasseringen har noe sterkere strøm som går mer på tvers av anlegget, det er generelt dypere under anlegget, samt at arealet blir noe større.

Det har blitt utført forundersøkelse der resultatene viste at fauna på alle stasjonene unntatt C4 og Cref var i tilstandsklasse II. Stasjon C4 fikk tilstandsklasse III og Cref I. NS 9410:2016 vurderingen av C1V og C1Ø viste miljøtilstand 1 for begge stasjonene. Det ble ikke registrert forurensingsindikatorer blant topp-10 artene på noen av stasjonene. Redoks-målingene på C1V og C1Ø var svært gode med 0 poeng på begge stasjonene, og oksygenmetningen var god i hele vannsøylen med 74% i bunnvannet i 2021 og 63% i 2022. Støtteparameteren nTOC viste klasse IV-V, og med endringen av areal og forbedret strømforhold forventes tiltaket å kunne forbedre en eventuell organisk belastning som skyldes anlegget. Med tanke på nTOC er det gjennomført analyse av fettsyresammensetning for mulige «oppdrettsmarkører» i sediment på seks ulike plasseringer på lokaliteten (C-stasjoner). Analysen viste at innholdet av «oppdrettsmarkører» på stasjonene på Grøttøya er lavt, og den relative sammensetningen av fettsyrer i sedimenter fra de undersøkte prøvene tyder ikke på påvirkning fra anlegget (se rapporter i vedlegg).

På bakgrunn av de produksjonsmessige gode erfaringene vi har fra lokaliteten med dagens anlegg og ut ifra en vurdering av den planlagte endringen i konfigurasjon, samt en samlet vurdering av miljøforhold, strømforhold og modelleringsdata, vurderes det at en økning av MTB på 1580 tonn til totalt 4700 tonn vil være innenfor lokalitetens bæreevne. Dette innebærer en økning på ca. 50% fra dagens tillatelse.

NORDLAKS HAVBRUK AS
BOKS 224
N-8455 STOKMARKNES

Vårt fokus på god fiskevelferd og fiskehelse samt gode miljøforhold ved anlegget er nødvendige forutsetninger for en forsvarlig og bærekraftig drift også ved en MTB på 4700 tonn. En MTB på 4700 tonn på Grøttøy vil gi selskapet mulighet til å produsere hele «barnehage»-generasjonen som skal flyttes videre ut til havfarmen (på lokalitet Ytre Hadseløy), på én enkelt lokalitet.

Lokaliteten omfattes av Nordlakskonsernet sitt internkontrollsystem, organisert i Extend Quality System (EQS).

Fiskeridirektoratets søknadsskjema for akvakultur er fylt ut digital med følgende vedlegg:

1. Kvittering for innbetalt gebyr
2. Vurdering av behov for konsekvensutredning
3. Oversikt Nordlaks kvalitetssystem (EQS) forside
4. Biosikkerhetsplan
5. Beredskapsplan for sykdom og fiskevelferd – Nordland og Troms
6. Risiovurdering fiskevelferd
7. Helsevurdering 2021G
8. Biotopkartlegging (Sea Eco)
9. Strømrapport Vest (Akvaplan-niva)
10. Strømrapport Øst (Akvaplan-niva)
11. Forundersøkelse 2022 (Akvaplan-niva)
12. B-undersøkelse Vest forundersøkelse (Akvaplan-niva)
13. B-undersøkelse Øst forundersøkelse (Akvaplan-niva)
14. C-undersøkelse forundersøkelse (Akvaplan-niva)
15. Kart med prøvestasjoner
16. Bestemmelse av fettsyrer i sediment 62567 FA (Akvaplan-niva)
17. Bestemmelse av fettsyrer i sediment 64263 FA (Akvaplan-niva)
18. Bunnstrøm- og sedimentanalyse (Akvaplan-niva)
19. Koordinater for anleggs- og fortøyningsplassering
20. Olexkart med anleggsskisse og bunntopografi
21. Kart med kystsoneplan og omsøkt areal 1:5000
22. Kart med kystsoneplan, omsøkt areal og gammelt arel 1:5000
23. Kart med anleggsskisse 1:2500
24. Hadsel kommune plankart
25. Hadsel kommune bestemmelser og retningslinjer
26. Kystverket nautisk vurdering

NORDLAKS HAVBRUK AS
BOKS 224
N-8455 STOKMARKNES

27. Samtykkeerklæring fra Nordnorsk stamfisk AS
28. Prinsippskisse av stigeanlegg og fortøyninger
29. Prinsippskisse av flåte

Nordlaks håper på en snarlig behandling av søknaden, og at omsøkt endring av areal og biomasse på lokalitet Grøttøy kan godkjennes.

Ta kontakt med undertegnede om det er behov for ytterligere informasjon.

Vennlig hilsen
Nordlaks Havbruk AS

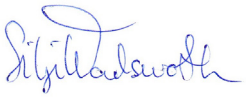

Silje Storjord Wadsworth
Fagsjef Plan og Bærekraft